

Поштовани читаоци,

Пред вама је Водич за Порез на додату вредност. Од 1. јануара 2005. године порески обвезници чији је укупан промет у претходних 12 месеци био већи од два милиона динара, постају обвезници пореза на додату вредност. Тиме ће овај порез заменити порез на промет и постати најважнији порески облик за нашу државу.

Порез на додату вредност (или скраћено ПДВ) представља општи порез на потрошњу који се плаћа на испоруку добара и пружање услуга у свим фазама промета и производње, као и на увоз добара. Овај порез се примењује у 120 земаља, а од европских земаља не користи се једино у Србији и БиХ. Али, и то ће се сада променити, бар када је у питању Србија.

Сва робе и услуге у ланцу ПДВ-а опорезоваће се са једном од две пореске стопе - општом од 18 одсто или посебном од 8 одсто.

Ово су биле неке од најосновнијих и најкраћих информација о ПДВ-у. Оно што је веома важно је какву ћете корист ви, као порески обвезници, имати од ПДВ-а. Нов начин опорезивања који ће кренути од 1. јануара 2005. године успоставиће природно ефикаснији и праведнији порез на потрошњу, сузбиће зону сиве економије, док ће с друге стране, стимулисати извозну активност. ПДВ ће постићи неутралност у спољнотрговинским трансакцијама, а у систему овог пореза формираће се ланац обвезника који морају и имају интерес да раде у складу са Законом. Кључно је да ће сви обвезници контролисати једни друге. Такође, ПДВ поспешује инвестиционе активности, и на тај начин утиче на привредни развој нашег друштва. Применом ПДВ-а Србија ће испунити један од најважнијих економских предуслова за учлањење у Европску унију.

Сврха овог водича је да вас што боље информисе у вези свих аспеката пословања и плаћања у систему ПДВ-а. На наредним страницама наћи ћете све што вас занима, како би ваше предузеће, фирма или радња могли да имају само користи од пореза на додату вредност.

Ваша,
Пореска Управа
Министарство финансија
Републике Србије

Предговор	3
Како да користите овај водич	7

1

Део 1: Опште информације о ПДВ-у7

1.1 Шта је ПДВ?..	7
1.2 На шта се плаћа, а на шта се не плаћа ПДВ?	7
1.3 Ко је обвезник ПДВ-а?	9
1.4 Како функционише ПДВ?	10
1.5 Промет.....	11
1.6 Пословне и непословне делатности	13
1.7 Место промета	14
1.8 Увоз и извоз.....	15

2

Део 2. Општа правила за обрачунавање ПДВ-а 16

2.1 Пореска основица	16
2.2 Основни и споредни промет	18
2.3 Паковање..	18
2.4 Трошкови испоруке (слање и паковање итд.)	18
2.5 Лизинг, условна продаја и продаја на кредит	19
2.6 Половна роба	20
2.7 Размена добара	20
2.8 Трампа и делимична размена.....	20
2.9 Узорци добара	21
2.10 Поклони..	22
2.11 Располагање пословном имовином.....	22
2.12 Накнада услед отказивања, заложни депозити и накнада за резервације.....	22

3

Део 3: ПДВ рачун.....23

3.1 Опште информације	23
3.2 Подаци које ПДВ рачун мора да садржи	24
3.3 Издавање рачуна у страним валутама	24
3.4 Издавање рачуна у случају пореског ослобођења	25
3.5 Поједностављени рачуни.....	25
3.6 Издавање ПДВ рачуна пре евидентирања за ПДВ	26
3.7 Рачуни од лица која нису евидентирана за ПДВ.....	26
3.8 Рачун који се издају дипломатским представништвима и овлашћеним организацијама.....	27
3.9 Фискални рачуни.....	27
3.10 Пореско усклађивање	27
3.11 Измена пореске основице	27
3.12 Замена враћених добара	28
3.13 Измена пореске стопе и исправке грешака направљених при обрачуна ПДВ-а	28

Део 4: Настанак пореске обавезе (време обављања промета) 29**4**

4.1 Опште информације	29
4.2 Стални промет добара и услуга	30
4.3 Промет добара по основу уговора о продаји или враћању добра, одобреном одложеном плаћању и слично	31
4.4 Остале ситуације.....	31
4.5 Промена пореске стопе	32

Део 5: Право на одбитак претходног пореза..... 33**5**

5.1 Опште информације	33
5.2 Доказ потребан за одбитак претходног пореза	34
5.3 Износ претходног пореза.....	34
5.4 Пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.....	34
5.5 Обрачунавање ПДВ-а на добра и услуге који се не користе за вршење делатности	35
5.6 Трошкови смештаја и исхране запослених	35
5.7 Приватни смештај.....	36
5.8 ПДВ плаћен на добра и услуге набављене пре евидентирања за ПДВ.....	36

Део 6: Пореска пријава за ПДВ и плаћање пореза..... 37**6**

6.1 Пореска управа (ПУ).....	37
6.2 Подношење пореских пријава за ПДВ (образац ПППДВ)	38
6.3 Попуњавање пореске пријаве за ПДВ	38
6.4 Период утврђивања пореске обавезе.....	39
6.5 Закасне, непотпуне или нетачне ПДВ пореске пријаве и уплате .	39
6.6 Уплате и повраћаји.....	40
6.7 Неблаговремени повраћај	40

Део 7: Евиденције и обрачуни за ПДВ 41**7**

7.1 Опште информације	41
7.2 Чување копија ПДВ рачуна.....	43
7.3 Вођење евиденције о промету који обављате и утврђивање Ваше пореске обавезе	43
7.4 Доказ за одбитак претходног пореза	43

ПОСЕБНЕ ОКОЛНОСТИ И СЛУЧАЈЕВИ

8

Део 8: Остали случајеви у којима се зарачунава ПДВ 45

- 8.1 Употреба добара или услуга у вашем пословању 45
- 8.2 Употреба добара или услуга у приватне сврхе 45
- 8.3 Изгубљена добра..... 46
- 8.4 Добра продата за измирење дуга..... 47

9

Део 9: Промет који врши агент и промет који се врши 48 посредством агента

- 9.1 Опште информације 48
- 9.2 Како су агенти укључени у ПДВ..... 49
- 9.3 Агент који ради у име принципала..... 49
- 9.4 Агент који послује у своје име 49
- 9.5 Евидентирање агената за ПДВ 50

АДМИНИСТРИРАЊЕ

10

Део 10: Евидентирање за ПДВ..... 51

- 10.1 Ко треба да се евидентира за ПДВ 51
- 10.2 Како се евидентирати за ПДВ 52

11

Део 11: Промене података из евиденционе пријаве за ПДВ..... 53

- 11.1 Промене које захтевају брисање из евиденције ПДВ..... 53
- 11.2 Промене које захтевају
 измене података у евиденцији за ПДВ..... 54
- 11.3 Смрт, несолвентност или немогућност плаћања..... 54
- 11.4 Пренос целокупног предузећа или дела предузећа 54

ЖАЛБЕ..... 55

12

Део 12: Администрирање ПДВ-а 56

- Филијале задужене за ПДВ 56
- Теренска контрола 57
- Савети о питањима из области Пореза на додату вредност..... 58
- Сарадња са Пореском управом..... 58

Како да користите овај водич?

Овај водич објашњава главне карактеристике, правила и процедуре режима ПДВ-а и треба да вам помогне у решавању проблема с којима ћете се сусретати у пракси. Неке од описаних ситуација у Водичу неће се односити на ваше пословање. Зато је потребно да обратите пажњу на структуру садржаја Водича. Водич за ПДВ је креиран тако да вам омогући да на почетку сваког поглавља сазнате све важне чињенице о теми у најкраћем облику. Подтеме су дате у наставку за оне којима су потребне детаљније информације о појединим ситуацијама.

Информације и савети

Постоје неки случајеви примене ПДВ-а које се ређе јављају или утичу само на одређене врсте пословања. Одговоре на питања која се у тим случајевима постављају добићете у другим стручним материјалима. Друга могућност коју имате је да контактирате Сервис пореских обвезника Пореске управе.

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПДВ-У

Шта је ПДВ?

1.1

Порез на **Додату Вредност** је вишефазни, некумулативни порез на потрошњу. Он замењује порез на промет. **ПДВ** је порез који се обрачунава или плаћа у свакој фази производно-прометног циклуса, али тако да погађа само ону вредност која је у тој фази додата од стране учесника у промету (**ПДВ обвезника**).

ПДВ се плаћа ако се врши промет:

- од стране лица које подлеже опорезивању;
- у току пословања;
- на територији Републике Србије (у "земљи") и
- када промет није ослобођен од пореза.

На шта се плаћа, а на шта не ПДВ?

1.2

Шта је опорезиви промет?

Промет који се врши у Србији и који није ослобођен пореза назива се опорезиви промет.

Који промет се не опорезује са ПДВ-ом?

Промет је изван режима опорезивања у следећим ситуацијама:

- уколико га врши порески обвезник који није у обавези да се евидентира у сврху ПДВ-а, нити жели да се добровољно евидентира;
- уколико се врши изван земље;
- ако се промет не врши за вашу примарну пословну делатност.

Пример: ваш хоби је да правите неке предмете, и ако случајно један примерак продате неком заинтересованом лицу, нисте направили опорезив промет.

Увоз је уношење добара из иностранства или из слободних зона и царинских складишта у земљу.

Које су стопе ПДВ-а?

Постоје две ПДВ стопе: општа и посебна.

- ✓ Општа стопа износи 18%.
- ✓ Посебна стопа износи 8%.

Постоје две врсте пореских ослобођења:

- са правом на одбитак претходног пореза
- без права на одбитак претходног пореза

Који промет добара и услуга је ослобођен плаћања ПДВ-а?

Промет добара и услуга на који се не плаћа ПДВ подељен је у две категорије:

Ослобођење за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза и

На пример: - Извоз добара

- Промет добара и услуга намењен потребама дипломатских и конзуларних представништава и међународних организација
- Промет добара намењен страним држављанима
- Међународни превоз путника у ваздушном и речном саобраћају

Закон о порезу на додату вредност чл. 24

✓ Ослобођење за промет добара и услуга **без права на одбитак** претходног пореза.

На пример: - Услуге банака; посредовање у пословању акцијама;
кредитни послови,
- Услуге осигурања,
- Здравствене услуге
(осим апотека и апотекарских установа),
- Образовање (основно, средње, више и високо;
професионална преквалификација).

Закон о
порезу
на додату
вредност
чл. 25

☑ Шта не спада у промет добара и услуга?

- Пренос имовине, са или без накнаде, ако је онај ко стиче имовину порески обвезник и ако стицањем имовине постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност
- Пренос права својине на половним моторним возилима, пловилима ако преносилац није порески обвезник
- Бесплатно давање пословних узорака будућим купцима
- Давање поклона мале вредности (тржишне вредности мање од 2.000 динара)

Пореска ослобођења са правом на одбитак претходног пореза се примењују на увоз и на промет добара и услуга који су у вези са тим. Ово омогућава умањење ПДВ-а плаћеног за набавке и увоз добара и услуга који су повезани са извозом. ПДВ се такође не плаћа на промет који је ослобођен пореза без права на одбитак претходног пореза. Међутим, у овом случају порески обвезник који је извршио такав промет нема права на одбитак претходног пореза.

Ко је обвезник ПДВ-а?

1.3

Лице које подлеже опорезивању је физичко лице, правно лице, предузетник или удружење физичких лица који обављају сталну или привремену пословну активност, без обзира на врсту и резултате ове делатности (уколико је евидентирано за ПДВ).

Лица која су у обавези да се евидентирају за **ПДВ** су лица која су, у претходних 12 месеци остварила или процењују да ће, у наредних 12 месеци, остварити укупан промет већи од 2 милиона динара.

Лица која су у претходних 12 месеци остварила укупан промет већи од 1.000.000 динара, а мањи од 2.000.000 динара, односно процењују да ће њихов укупан промет у наредних 12 месеци бити већи од 1.000.000 динара, могу да се евидентирају за **ПДВ**.

Ко није обвезник ПДВ-а?

Мали обвезници и пољопривредници немају обавезу да се евидентирају за **ПДВ**.

Мали порески обвезник

Лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности у претходних 12 месеци није већи од 2.000.000 динара.

Пољопривредник

Обвезник пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода.

1.4 Како функционише ПДВ?

Ви зарачунавате порез примаоцу добара или кориснику услуга, и ако су они евидентирани за **ПДВ**, а промет је у пословне сврхе, порез који је плаћен се може "пребити" са порезом који су они зарачунали осталим пореским обвезницима. На исти начин ви можете да одбијете порез који је обрачунат на ваше набавке од пореза који сте ви зарачунали када сте вршили промет.

Као евидентирани порески обвезник, можете да захтевате повраћај од Пореске управе и то оноликог износа **ПДВ**-а на ваше набавке и увоз колико се односи на општу стопу, посебну стопу или промет са правом на одбитак претходног пореза.

Не можете да захтевате ПДВ који се односи на било коју делатност која није пословна или пореско ослобођење где нема права на одбитак претходног пореза.

Ако у периоду утврђивања пореске обавезе (порез који сте зарачунали осталим пореским обвезницима) премашује претходни порез, онда сте у обавези да платите разлику.

ПОРЕСКА ОБАВЕЗА 100 дин	минус	ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ 20 дин	=	Износ пореза за уплату 80 дин
-------------------------------	-------	---------------------------	---	-------------------------------------

Ако претходни порез са правом на одбитак претходног пореза премашује вашу пореску обавезу, онде можете да захтевате повраћај овог износа.

ПОРЕСКА ОБАВЕЗА 20 дин	минус	ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ 40 дин	=	ИЗНОС ЗА ПОВРАЋАЈ - 20 дин
------------------------------	-------	---------------------------	---	----------------------------------

Ако не захтевате повраћај, вишак претходног пореза можете користити за плаћање ПДВ-а у наредном пореском периоду. На вама је да одлучите!

Промет

1.5

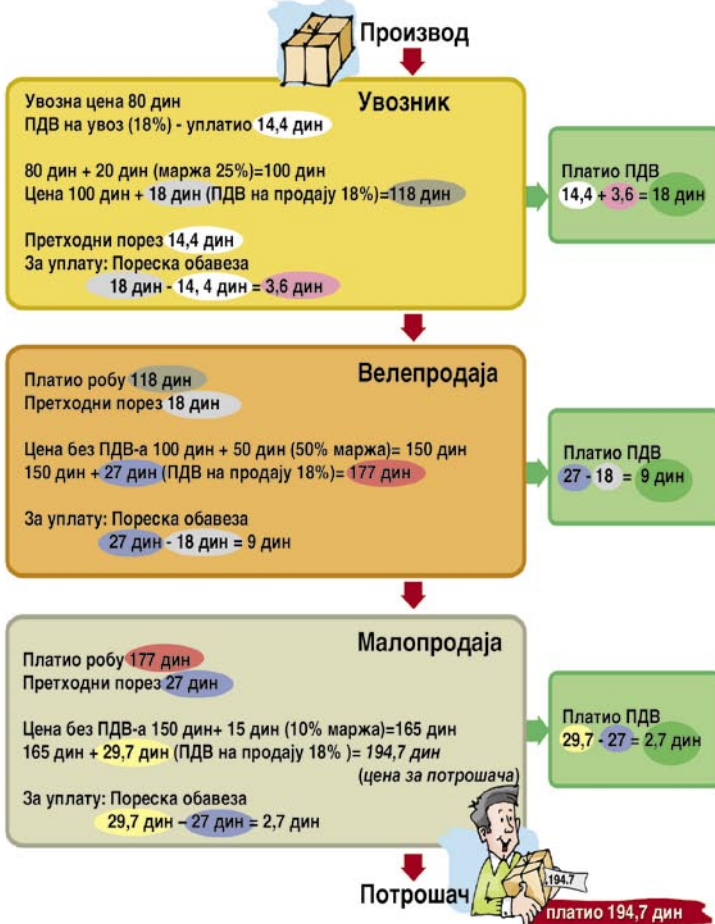
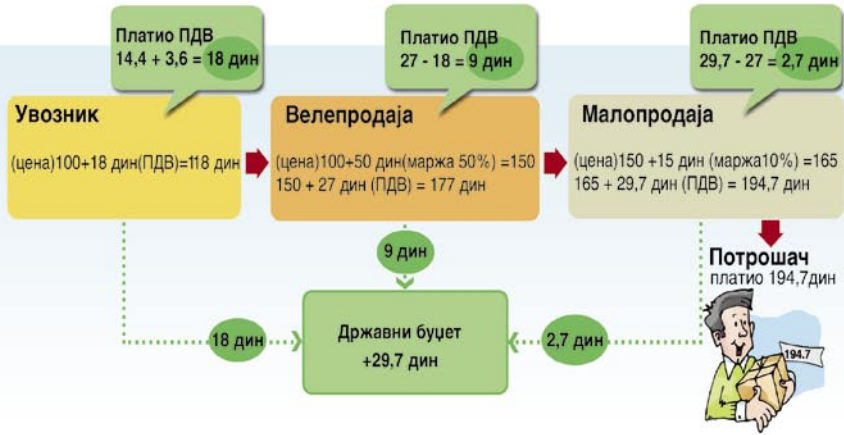
а) Промет добара

Ви вршите промет ако преносите право располагања на друго лице. Такође вршите промет уколико:

- преносите право располагања под уговором као што је уговор о условној продаји са отплатом на рате,
- снабдевате водом, струјом, гасом или топлотном енергијом,
- преносите добра из вашег пословања за приватне потребе, и у том случају морате обрачунати и платити ПДВ.

Ви не вршите промет добара у случају обезбеђивања заштитне одеће (униформе) или оруђа за рад вашим запосленима. Обезбеђивање оруђа и униформи без накнаде је у сврху њиховог посла.

ОБРАЧУН ПДВ-а

б) Промет услуга

Свака врста промета уз накнаду, која није промет добара, представља промет услуга. Накнада представља било који облик плаћања, било у новцу, противуслуги, добрима или као нека врсте компензације. Такође вршите промет услуга када:

- позајмљујете некоме добра која су део ваше пословне имовине да их користи у непословне сврхе;
- изнајмљујете некоме добра;
- производите добра од туђег материјала;
- користите у непословне сврхе добра која су у власништву предузећа;
- у случају уздржавања од обављања нечега за надокнаду; и
- у случају трпљења (пример: изнајмљујете део ваше пословне зграде другом лицу), или нечињења за надокнаду (пример: примате накнаду да не би користили део свог дворишта јер друго лице које вам плаћа накнаду га користи за пролаз).

Пословне и непословне делатности

1.6

Важно је да се нагласи разлика између пословних и непословних делатности:

- у сврху ПДВ евидентирања морате да обрачунате ПДВ за све делатности које подлежу опорезивању у складу са Законом о ПДВ-у, а не само ствари које ви обављате у пословне сврхе; (пример: у оквиру своје делатности користили сте пословни ауто за приватни посао)
- такође, ако вршите непословну делатност, то може да утиче на износ претходног пореза за који можете да остварите право на одбитак. Не може се одбити ПДВ плаћен за добра и услуге које нису део вашег пословања.

Ако не обављате пословну делатност (у смислу доле наведених објашњења), онда се не можете евидентирати за ПДВ.

а) Пословна делатност

Пословање увек има веома широко значење у оквиру Закона о ПДВ-у. Пословна делатност представља било коју трајну активност која се

углавном односи на промет који ви вршите другим лицима за накнаду. Делатност мора да буде стабилна током одређеног периода. Ипак се неке трансакције не сматрају прометом који је обухваћен ПДВ системом. Чак и ако поједине делатности имају неке или све карактеристике пословања, неће се сматрати послованим делатностима, ако су хоби или забава, или се вршење промета обави пуким случајем.

Пословања обављају: компаније и предузећа, удружења и предузетници који врше производњу, трговину или пружају услуге. То такође обухвата активности клубова или других рекреативних центара. Неке добротворне и непрофитне организације које врше промет који обично обављају друге организације (нпр. продаја честитки), врше промет који подлеже ПДВ-у.

Правни статус и правна форма немају никакву важност за утврђивање да ли неко треба да буде евидентиран за ПДВ или не.

б) Непословна делатност

Ако обављате неку делатност која се сматра непословном, као што је хоби, у оквиру Закона о ПДВ-у, промет који вршите не подлеже опорезивању, али исто тако нећете имати могућност да захтевате поврћај за ПДВ који вам је зарачунат на набавке. Многе добротворне, филантропске и хуманитарне установе и остале непрофитне организације не врше пословне делатности. На пример, пружање бесплатних услуга или информација је непословна делатност.

Неке делатности које се обављају углавном као хоби, као што је скупљање маркица, не представљају обављање пословне делатности. Међутим, ако почнете редовно да продајете ствари које сте скупили или направили, онда по горе изложеним правилима ваш хоби може постати пословна делатност.

1.7 Место промета

Да би били у ПДВ систему промет мора да се врши у земљи. Промет који је обављен ван Србије је ван режима ПДВ-а Републике Србије. Правила која важе за одређивање места промета добара или услуга су изложена у наредном пасосу.

а) Промет добара

Место промета је место где се добро налази (нпр. складиште) у тренутку када га испоручујете по налозима ваших купаца. Ако су добра у Србији када их испоручујете, онда је и промет у Србији.

Ако вршите промет добара која се монтирају или уграђују на лицу места, онда је место вршења тамо где се врши монтажа или уградња.

У случају испоруке воде, струје, гаса и топлотне енергије, место промета је место пријема истих.

Време промета добара настаје даном отпочињања слања или превоза добара примаоцу, преузимањем у случају уградње, када је добро унето у царинско подручје Републике.

б) Промет услуга

Ви пружате услуге на месту где припадате (ово је познато као опште правило), осим ако су то услуге за које важе посебна правила.

Припадате тамо где је ваше стално пословно седиште или пословна јединица. Ако сте порески обвезник - физичко лице, припадате тамо где је ваше стално место боравишта или пребивалишта.

Без обзира на решење, постоје многи изузеци у пореском систему Србије, који су наведени у Закону.

Закон о
порезу
на додату
вредност
чл. 12

Увоз и извоз

1.8

Предмет опорезивања ПДВ-а није само промет добара и услуга већ и увоз добара.

а) Увоз добара

Када се добра увозе у Србију, ПДВ се зарачунава по истој стопи као промет ових добара у земљи. ПДВ се обично плаћа када увозите добра.

б) Извоз добара

Ако извозите добра, ваш промет је ослобођен пореза са правом на одбитак претходног пореза.

ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ОБРАЧУНАВАЊЕ ПДВ-а

Пореска обавеза је порез на додату вредност који зарачунавате другим пореским обезницима и другим лицима која нису обвезници ПДВ-а када вршите опорезив промет. Овај део објашњава општа правила о пореској обавези укључујући износ пореске обавезе, и образлаже посебна правила за одређене случајеве.

2.1 Пореска основица

Пореска основица код промета је износ на који се ПДВ зарачунава. Износ пореза је пореска основица помножена са пореском стопом.

а) Опште информације

Обично пореска основица зависи од тога шта је примљено у замену за добра и услуге. Ово се назива накнада. Накнада би била сваки облик плаћања у новцу, добрима, услугама или у било ком другом виду по тржишној вредности, коју је корисник добара или услуга платио или треба да плати. Накнада за промет укључује сваку уплату коју сте примили да би покрили ваше трошкове у вршењу промета, осим ако не направите трошкове као агент.

б) Накнада плаћена у целости у новцу

Ако је накнада за промет у целости плаћена у новцу, пореска основица се обрачунава на тај износ. Плаћен износ укључује ПДВ. ПДВ је део у том износу, а остатак износа је пореска основица.

Уколико купцу понудите безусловни попуст, и купац плати умањен износ, пореска основица се обрачунава на умањен износ.

Уколико понудите попуст уз то да купац плати у готовом новцу у одређеном року, пореска основица се обрачунава на умањен износ. Уколико продавац одобри купцу накнадни попуст, пореска основица се не умањује већ се у пореском периоду када је попуст одобрен врши исправка пореске основице.

Уколико омогућите купцу да плати на рате, пореска основица се обрачунава на износ који купац заправо плаћа, укључујући камату за одложено плаћање.

ц) Накнада која није у целости плаћена у новцу

Уколико накнада за обављени промет није у целости плаћена у новцу, или је делом у новцу, а делом је плаћена нечим другим (као размена), пореска основица за извршен промет је новчани еквивалент целокупне накнаде. Обично ово обрачунавате упућујући се на цену, без ПДВ-а, коју би купац требало да плати да је само новац био накнада.

д) Пореска основица када се промет врши без накнаде или за нереално малу накнаду

1. У случају да се промет добара или услуга врши за личне потребе пореског обвезника, запослених, акционара или лица блиских њима, пореска основица је трошак добара у време промета или набавна цена уколико су добра купљена.

2. У случају промета услуга у горе поменуте сврхе, пореска основица је износ нето трошкова за настанак пореске обавезе.

е) Вредности исказане у иностраној валути

У сврху ПДВ-а, износ новца се увек мора исказати у динарима. Конверзија страних валута у динаре ће се вршити по средњем курсу који је одредила Народна банка Србије на дан настанка пореске обавезе.

ф) Акциза

У случају промета добара које подлежу акцизи, износ ПДВ-а је износ утврђен у складу са прописима, тј. у основицу за обрачун ПДВ-а улази и акциза.

2.2 Основни и споредни промет

Ви вршите основни и споредни промет када:

- Промет добара, као основни промет, пропраћен прометом других добара или услуга као споредним прометом; или
- Промет услуга, као основни промет, пропраћен прометом других услуга или добара као споредним прометом;

У овим случајевима, мешовити промет подлеже ПДВ-у по истој пореској стопи као и основни промет.

2.3 Паковања

Обична и обавезна паковања, укључујући и обичне кутије, боце и тегле се сматрају делом добара које та паковања садрже. Цена коју ваш купац плаћа је цена за садржај самог паковања. Ово значи да уколико ваш промет подлеже једној пореској стопи, иста стопа важи и за паковања.

 Али:

- Ако је паковање веће од стандардног и неопходног, постоји основни и споредни промет и ПДВ се зарачунава на паковање, као споредни промет. Ово важи за контејнере за складиштење и остале видове паковања, која се могу засебно продати;
- Ако посебно наплаћујете контејнер, порез се зарачунава и заснива се на цени. Такође покрива и депозит на контејнере (укључујући и боце) који се може повратити, али ако вршите повраћај депозита, можете да вршите повраћај и ПДВ-а.

2.4 Трошкови испоруке (слање и паковање итд)

Уколико при промету добара склопите договор да ћете их испоручити или послати за додатну цену, та додатна цена је за вршење одвојене услуге испоручивања.

Међутим, ако се у складу са условима уговора за промет добара, који сте склопили са вашим купцем, захтева да ви треба да их испоручите или

пошаљете купцу, нема одвојеног промета услуге у виду испоруке или пошиљке. Ово важи чак и ако цену покажете одвојено. Ово значи да сте извршили један промет испоручених добара.

Лизинг, условна продаја и продаја на кредит

2.5

Лизинг настаје под уговором за најам добара уз периодично плаћање, где купац има могућност куповине.

Условна продаја представља продају добара где се цена плаћа на рате. Добра остају власништво продавца, све док се не исплати пуна цена.

Продаја на кредит представља продају добара која моментално постају власништво купца, али се цена плаћа на рате.

Све ово представља промет добара и ПДВ се зарачунава на њихов пун износ у моменту промета (Део 5).

а) Промет уз учешће финансијске организације

Уколико финансијско предузеће не постане власник добара, тј. када се куповина плаћа по уговору о зајму, ви вршите промет добара купцу. Ви не вршите промет добара финансијском предузећу, иако вам то предузеће може платити директно. Овај промет је опорезив и порез се зарачунава вашем купцу на продајну цену, чак и ако ви примите мањи износ од финансијског предузећа. Финансијско предузеће у одвојеној трансакцији врши промет код кредитних олакшица купцу. (Пример: уколико продајете кола, а банка према договору даје кредит вашем купцу).

Уколико финансијско предузеће постане власник добара, тј. када се куповина плаћа на основу уговора о лизингу, ви вршите промет добара финансијском предузећу, а не купцу. Овај промет је опорезив и тај промет није ослобођен пореза. Финансијско предузеће, с друге стране, врши промет добара и даје кредит. Кредитни послови су ослобођени пореза уколико је износ накнаде за кредитне послове посебно у рачуну исказан купцу.

(Пример: продали сте белу технику робној кући која онда као власник даје својим купцима ту робу на кредит).

б) Промет који не укључује финансијске организације

Уколико направите договор да вршите промет добара на било који од ових начина без укључивања финансијског предузећа, можете да наплатите одвојено провизију за кредит. Ако вашем купцу прикажете стварни износ ове цене у рачуну, то је накнада за одвојен промет ослобођен пореза код кредитних послова и кредитних олакшица. Накнада за опорезив промет добара је онда готовинска цена назначена у уговору. (Пример: купујете код произвођача део намештаја. Пошто сте решили да куповину обавите уз авансно плаћање, продавац вам тражи 5% више новца. Уколико посебно у рачуну искаже тај износ, на њега не плаћате ПДВ).

2.6 Половна добра

Уопштено би требало поступати са половним добрима као и са новим. Једина разлика је у утврђивању пореске основице за ону врсту добара у случајевима када нема зарачунавања ПДВ-а пореском обвезнику за промет добара. У оваквим случајевима, пореска основица је разлика између продајне и куповне цене добара.

2.7 Размена

Уколико у оквиру свог посла често размењујете поправљене предмете, на пример, резервне делове за кола, апарате за домаћинство или остале апарате – за сличне предмете који се не поправљају, онда ви вршите промет услуга. Морате зарчунати ПДВ на укупан износ који наплаћујете за поправљен или замењен део.

2.8 Трампа и делимична размена

Уколико вршите промет услуга или добара, а примате друга добра или услуге у делимичном плаћању или у плаћању у целости, обављају се два одвојена промета. Један је промет добара и услуга који ви вршите вашем купцу, а други је промет добара и услуга који врши купац вама. ПДВ морате обрачунати и ви и ваш купац, уколико сте обоје лица која су обвезници ПДВ-а.

Узорци добара

2.9

Ви можете да вршите промет ваших пословних узорака и ово неће бити промет у смислу ПДВ-а.

а) Опште информације

- Не наплаћујете их;
- Дајете их чисто у пословне сврхе као типични пример вашег производа; и
- Једној особи дајете само по један примерак сваког производа који је исти или се не разликује у великој мери. Уколико дајете више идентичних (или незнатно различитих) узорака, само се један узорак не сматра прометом у ПДВ сврху.

б) Узорци који се дају за тестирање

Лимит за давање само једног узорка за сваки производ једној особи може да се прошири уколико можете да покажете да су предмети дати за тестирање квалитета било у ваше име или од стране потенцијалног купца. Сви остали услови изложени изнад морају да се испуне.

ц) Узорци који се дају путем посредника

(на пример, узорци које произвођач даје трговцу у малопродаји да би их он давао својим купцима)

Под условом да:

- ни ви, ни ваш посредник не наплаћујете;
- дајете их у чисто пословне сврхе и дају се као примерци вашег производа;
- крајњи купац добија само један примерак сваког производа;
- узорци остају ваше власништво све док их не дате крајњем купцу; и
- сви остали узорци који се нису искористили се враћају вама или се уништавају.

Онда, пошто сваки узорак испуњава општа правила, ПДВ се не зарачунава на продају.

- Ако продајате добра која су вам дата као узорци, ПДВ се зарачунава на продају.

2.10 Поклони

а) Опште информације

Предмет се сматра поклоном када давалац није у обавези да га да, а прималац није у обавези да нешто уради или да заузврат. Такмичарске награде се сматрају поклонима, Поклон у виду добара није опорезиви промет. Исто важи и за поклоне у виду услуга. Међутим, морате да запамтите да уколико некоме позајмљујете предмете из вашег пословања да користи изван вашег пословања, то ће се сматрати опорезивим прометом.

б) Добра и услуге које се дају као подстицај

Ви можете некоме да понудите "поклон" под условом да купе нешто од вас или обаве неке друге радње које су вам од користи. Добра и услуге дате под овим околностима се не сматрају правим поклонима и ПДВ се зарачунава.

2.11 Располагање пословном имовином

Уколико располажете добрима која чине део ваших пословних средстава, на пример, продајете их, поклањате или их користите у приватне сврхе, то је свакако промет који подлеже ПДВ-у уколико је на та добра могао да се одбије ПДВ зарачунат од претходног учесника у промету. Тамо где је опорезиви промет, морате да обрачунате ПДВ на та добра.

Али ако продајете ваше целокупно предузеће или део предузећа, и купац као обвезник ПДВ-а настави ту исту пословну делатност, ви не вршите промет у смислу ПДВ-а.

2.12 Накнада услед отказивања, заложени депозити и накнаде за резервације

Ако наплатите клијенту у случају отказивања резервације, можете захтевати повраћај ПДВ-а који сте већ обрачунали. С друге стране, ако као агент наплатите клијенту таксу за резервацију, нпр. за резервисање хотелске собе, та такса је накнада за опорезиви промет чак иако купац не искористи собу. Ако пружите гаранцију или осигурање за вашег купца који треба да плати отказивање, ПДВ се зарачунава на цену који сте купцу наплатили.

ПДВ РАЧУН

Овај део објашњава општа правила Пореза на додату вредност која се примењују при издавању рачуна и при могућим додатним поједностављивањима у вези са издавањем рачуна.

Опште информације

3.1

а) Шта је ПДВ рачун?

За сваки промет добара или услуга који вршите са другим обвезницима ПДВ-а, морате да издате ПДВ рачун. Рачун је документ који садржи одређене податке о предмету промета. Вашим купцима је потребан ПДВ рачун да би могли да одбију као претходни онај ПДВ који сте им ви зарачунали.

Лицима која нису евидентирана за ПДВ не морате издавати ПДВ рачун за обављени промет. У пракси, то ће вероватно подразумевати да издајете ПДВ рачун сваком клијенту који га тражи, и обично нећете морати да проверавате да ли је лице евидентирано за ПДВ или не.

б) Када не постоји обавеза издавања ПДВ рачуна

ПДВ рачун мора да се изда обвезнику евидентираном за ПДВ, осим у следећим случајевима:

- Када су добра дата на даљу обраду, дораду, итд. по основу уговора
- Када вршите промет добара за сопствене потребе без накнаде.

ц) Рокови

За сваки обављени промет издаје се ПДВ рачун. У случају авансног плаћања, ви сте у обавези да издате ПДВ рачун. Издавање ПДВ рачуна без обављања промета или авансног плаћања за будући промет само ствара порески дуг, а пореска обавеза доспева тек пошто се трансакција обави.

3.2 Подаци које ПДВ рачун мора да садржи

а) Опште информације

ПДВ рачун мора да садржи:

- Место, датум издавања и редни број рачуна;
- Назив, адресу и ПДВ порески идентификациони број обвезника - издаваоца рачуна;
- Име, адреса и ПИБ примаоца добара или корисника услуга;
- Датум обављања промета;
- Врсту и количину добара или обим услуга и опис којим се идентификују испоручена добра или услуге;
- Износ накнаде, без ПДВ-а;
- Пореску стопу која се примењује;
- Износ ПДВ који је обрачунат;
- Укупан износ накнаде за обављен промет и укупан износ ПДВ-а који је обрачунат.
- Напомену о пореском ослобођењу.

б) Врста промета

У рачуну мора да буде јасно назначена врста обављеног промета:

- Продаја;
- Лизинг, кредитни послови или сличне трансакције;
- Зајам;
- Закуп или издавање;
- Обрада (прављење добара од материјала трећег лица);
- Комисиона продаја;
- Продаја, враћање добара и слично.

3.3 Издавање рачуна у страним валутама

У случају издавања пореског рачуна у страним валутама, све вредности морају да се обрачунају у динарима.

Издавање рачуна у случају пореског ослобођења

3.4

Ако издајете ПДВ рачун који садржи промет који је ослобођен пореза, те ставке морају јасно да покажу да не постоји ПДВ за уплату и њихов збир се рачуна одвојено. Ви, наравно, можете да издате посебне рачуне за промет који је ослобођен пореза. То може да представља користан начин вођења потребне евиденције.

Поједностављени рачуни

3.5

а) Периодични или стални промет

Ако обављате периодични или стални промет, можете издати да издате рачун који показује календарски месец током којег је промет обављен или за који је извршена уплата, уместо датума обављеног промета.

б) Количина и опис добара или услуга

Уколико поседујете друга документе (робни документи, спецификације, итд) који садрже податке о количини и опису добара или услуга, онда њих не морате да наводите одвојено у рачуну, већ је довољно навести ове документе.

У рачуну можете да користите скраћенице, слова, бројеве или симболе који се односе на количину и опис, под условом да је њихово значење приказано у другим документима која поседују и издавалац и прималац рачуна.

ц) Различите пореске стопе

Ако издајете рачун у којем сте навели више обављених промета који се опорезују по различитим пореским стопама, морате одвојено да прикажете износе накнаде и стопу која је примењена на сваку од њих. Али, ако механички обрачунавате ПДВ, дозвољено вам је да у рачуну искажете само укупан износ ПДВ-а.

д) Половна добра

Ако издајете рачун за обављени промет половних добара или за пружене услуге туристичке агенције, морате да наведете бруто продајну

цену коју плаћа корисник туристичке услуге уместо износа накнаде, пореске стопе и обрачунаог ПДВ-а.

е) Рачуни које издају нерезидентни порески обвезници

Рачуни које издају нерезидентни порески обвезници не морају да садрже следеће податке: редни број рачуна, регистрациони број набављача, примењену пореску стопу, износ ПДВ-а и укупан износ накнаде, укључујући ПДВ. Међутим, прималац рачуна је обавезан да обрачуна ПДВ и да наведе износ ПДВ-а који се дугује за обављени промет.

3.6 Издавање ПДВ рачуна пре евидентирања за ПДВ

Уколико порески обвезник изда рачун пре добијања потврде о извршеном евидентирању за ПДВ, што значи да је поднео захтев за евидентирање у Пореској управи, он може да изда ПДВ рачун за промет обављен пре издавања потврде о евидентирању. Међутим, уколико Пореска управа није издала потврду о евидентирању за ПДВ, у рачун који издајете можете да ставите уместо ПДВ ПИБ-а под којим сте евидентирани за ПДВ, напомену "захтев за евидентирање за ПДВ поднет дана...". Уколико из неког разлога не можете да се евидентирате, морате да платите ПДВ наведен у рачуну.

3.7 Рачуни које издају лица која нису евидентирана за ПДВ

Уколико нисте евидентирани за ПДВ, у рачуну не морате да наводите следеће податке:

- Редни број рачуна;
- ПДВ порески идентификациони број, пошто га немате;
- Износ накнаде за промет, без ПДВ-а;
- Пореску стопу која се примењује;
- Износ зарачунаог ПДВ-а.

Међутим, ако наведете износ ПДВ-а у рачуну, ви сте у обавези и да га платите.

**Рачуни који се издају дипломатским
представништвима и овлашћеним организацијама**

3.8

Следећа лица се сматрају посебним примаоцима: организације које нису усмерене ка остваривању добити, страна дипломатска и конзуларна представништва, шеф и чланови дипломатског особља страног дипломатског представништва, конзули, међународне организације и њихови чланови. За одбитак ПДВ-а потребна је документација одобрена од стране овлашћеног органа.

Правилник
о пореским
ослобођењима
са и без права на
одбитак, чл. 16

Фискални рачуни

3.9

Ви морате да водите евиденцију о сваком промету путем фискалне касе и да издате фискални рачун. Међутим, фискални рачун не може да се користи као ПДВ рачун.

Пореско усклађивање

3.10

Овај део објашњава шта треба учинити када дође до промене ПДВ-а који дугујете због измене основице, пореске стопе, грешака у израчунавању пореза, итд.

Измена пореске основице

3.11

До измене пореске основице може доћи само ако је добро враћено, уговор о продаји поништен или дође до промене цене (повећање или смањење цене), после обављеног промета. Исправка се не може вршити уколико је немогуће наплатити накнаду у потпуности или делимично. Измена пореске основице под истим условима је могућа и уколико прималац добара или услуга није евидентиран за ПДВ.

Измена пореске основице значи њено умањење или повећање, и у складу са тим се врши и исправка ПДВ на исти начин. Исправка се врши у истом пореском периоду у којем је дошло до измене пореске основице.

Исправка се врши на износу пореза који је обрачунао добављач, уколико је купац евидентиран за ПДВ, он врши исправку претходног пореза у истом пореском периоду.

3.12 Замена враћених добара

Уколико замените добра истим или сличним добрима, можете да оставите првобитни ПДВ, под условом да су добра која служе као замена продата купцу без накнаде. Ако су та добра продата по нижој цени од првобитних добара, можете умањити зарачунати ПДВ издавањем извештаја о одобрењу под условом да је ПДВ рачун претходно издат. Ако се та добра продају по вишој цени од првобитних добара, морате накнадно да обрачунате ПДВ и издате извештај о задужењу.

3.13 Измена пореске стопе и исправке грешака направљених при обрачуну ПДВ-а

Уколико дође до измене пореске стопе, не морате да вршите попис. Када се пореска стопа промени, опорезивање се врши у складу са уобичајеним правилима о утврђивању настанка пореске обавезе.

Уколико случајно зарачунате ПДВ у већем износу, морате платити ПДВ који сте обрачунали вашим купцима. Уколико издате нов рачун са исправкама или исправите постојећи уз доказ да је и купац исправио свој претходни порез, не морате обрачунавати ПДВ наплаћен у већем износу. Исправка ПДВ-а у рачуну се врши применом исте пореске стопе која се примењивала и када је ПДВ обрачунат.

НАСТАНАК ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Овај део објашњава правила за одређивање времена обављања промета добара или услуга. То се зове временом настанка пореске обавезе. Морате да обрачунате ПДВ у пореском периоду у којем је пореска обавеза настала и то по стопи која је тада на снази.

Опште информације

4.1

а) Време обављања промета

У случају да испоручујете добра, промет добара обично настаје даном:

- Слања добара примаоцу или преузимања добара од стране примаоца. То подразумева промет по основу уговора о лизингу, продаји на кредит или условној продаји, али: ако се добра не шаљу и не преузимају, на пример у случају уградње на лицу места, промет добара настаје даном:
- када се уградња изврши и када су добра спремна за примаоца да их користи.

Ако пружате услуге, време обављања промета настаје даном пружања услуге. Обично се као тај датум узима дан када је завршен сав посао, осим издавања рачуна.

Али, без обзира да ли се ради о промету добара или услуга, време обављања промета се занемарује када је у питању настанак пореске обавезе.

б) Настанак пореске обавезе

У случају

да примите уплату пре промета добара и услуга, даном настанка пореске обавезе за накнаду који сте примили сматра се дан када је извршена уплата. Пореска обавеза настаје када примите авансну уплату.

4.2 Стални промет добара и услуга

Ако вршите стални промет добара и услуга и примате уплате редовно или с времена на време, пореска обавеза настаје сваки пут када издате ПДВ рачун или примите уплату, у зависности од тога шта се прво деси.

Ако би уплате требало извршити у правилним временским размацама, можете издати порески рачун на почетку било ког периода до једне године (под условом да је за плаћање у том периоду доспело више од једне уплате) који би покрио све доспеле уплате за тај период. За сваку уплату треба приказати:

- ПДВ стопу;
- сам износ ПДВ-а;
- датум доспећа уплате;
- ПДВ за повраћај.

Ако се одлучите за ово, не морате да обрачунавате порез ни на једну уплату све до датума када он доспева или датума када примате уплате, шта год се деси прво.

Напомена: Ваш клијент не може одбити као претходни порез ПДВ приказан на ПДВ рачуну све до датума када доспева плаћање или све до извршавања наплате, шта год се деси прво.

Пореска обавеза за стални промет добара у виду воде, бензина, топлотне енергије и струје, настаје даном читавања стања у циљу обрачуна потрошње.

**Промет добара по основу
уговора о продаји или враћању добара,
одобrenom одложеном плаћању и слично**

4.3

Када обављате промет по основу уговора о продаји или враћању добара, итд, та добра још увек нису продата и даље су у вашем власништву све до тренутка када купац донесе коначну одлуку да постане власник. Под доношењем коначне одлуке о власништву се подразумева да је купац платио за добра или на други начин исказао жељу да их задржи. Док то не учини, купац има неприкосновено право да их врати било када, осим ако нисте уговорили рок. Ако сте уговорили рок за доношење коначне одлуке о власништву над добрима, почев од датума када су добра послата, настанком пореске обавезе сматра се дан истека рока који сте уговорили. Ако купац донесе одлуку о власништву добра пре истека рока, датум доношења одлуке о власништву постаје време обављања промета. Ако примите уплату која се не може вратити, то обично подразумева да је финансијска трансакција обављена и да је настала ПДВ обавеза. Уплата депозита који је потребан као услов испоруке и који се враћа ако се добро врати, се не сматра доношењем одлуке о власништву над добром.

Остале ситуације

4.4

а) Добра узета за личне потребе или у непословне сврхе (став 3.13)

Ако из предузећа узмете добро за стално и то да га користите у непословне сврхе, пореска обавеза настаје даном узимања добра у ову сврху. Ако се роба износи привремено и то у непословне сврхе, али је то добро и даље део ваших залиха или пословних средстава, пореска обавеза настаје последњим даном сваког пореског периода када се добро користи или је на располагању у ту сврху.

б) Опорезив промет добара и услуга за личне потребе (став 3.13)

У случају промета канцеларијског материјала за сопствене потребе (компјутера, дигитрона, копира апарата, итд) пореска обавеза настаје даном када исказете, било којом потврдном и документованом радњом, намеру да користите канцеларијски материјал за личне потребе.

ц) Промет у грађевинарству по основу уговора који предвиђа плаћање у ратама

Ако обављате промет, укључујући услуге дизајнирања, консалтинга и надгледања, по таквом уговору, пореска обавеза настаје сваки пут кад издате ПДВ рачун или примите уплату, шта год се прво деси.

д) Промет који се обавља преко аутомата

У случају промета који се обавља путем аутомата као што су аутомат за куповину (цигарета, пића, итд), пореска обавеза настаје даном узимања новца из апарата.

е) Имовина

- Закуп. Ако вам се за издавање плаћа периодично, време обављања промета услуга се сматра извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун.
- Настанком пореске обавезе код продаје земљишта сматра се дан извршења преноса власништва. Промет је извршен раније ако се прими целокупна или део набавне цене пре датума преноса власништва (видети став 5.1 о депозитима).

ф) Пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза

Време обављања промета код промета који је ослобођен пореза се може утврдити применом правила о утврђивању настанка пореске обавезе која су изложена у претходним деловима. У том случају, време настанка пореске обавезе нема никаквог утицаја на обрачунавање или приказивање пореске обавезе.

г) Кредитни послови (укључујући кредитне олакшице код лизинга)

Када се добро купује на кредит, настанак пореске обавезе за то добро се утврђује према општим правилима.

4.5 Промена пореске стопе

Ако дође до измене пореске стопе или пореске обавезе, нарочито су важна правила за утврђивање настанка пореске обавезе при одлучивању коју стопу ПДВ-а применити.

ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА

Овај део објашњава основна правила о праву на одбитак претходног пореза, укључујући и случајеве када се ПДВ може третирати као «порески кредит», и када се може, а када не може одбити. «Порески кредит» је ПДВ који ви плаћате на пословне набавке и трошкове, укључујући:

- Добра и услуге које су вам пружене у Србији;
- Добра која увозите;
- Добра која износите из магацина.

Опште информације

5.1

Претходни порез се у начелу може одбити за обављени промет који се опорезује по општој стопи, посебној стопи или је ослобођен са правом на одбитак претходног пореза.

Претходни порез се може одбити тако што се одбије од ПДВ обавезе за одређени порески период. Ако је ваш претходни порез већи од пореске обавезе, ви тражите повраћај те разлике од Пореске управе.

Ако се ваш претходни порез односи на промет који је ослобођен пореза без права на одбитак претходног пореза, онда се претходни порез не може одбити.

Може се одбити и ПДВ плаћен за пословну репрезентацију, укључујући трошкове истраживања и развоја. Али, ако се део трошкова односи на промет који је ослобођен без права на одбитак претходног пореза, не можете одбити ПДВ на тај део.

У пореској пријави за **ПДВ**, претходни порез одбијате за период када је примљен рачун добављача, односно у случају увоза добара датум када је плаћен **ПДВ** на увоз добара. Време настанка пореске обавезе (време промета) је приказано на рачуну добављача.

Ако нисте у могућности да одбијете претходни порез у одговарајућем периоду, зато што још увек нисте добили потребан рачун или царинску декларацију, можете га одбити и у пореској пријави за **ПДВ** за каснији порески период.

5.2. Доказ потребан за одбитак претходног пореза

Да бисте остварили право на одбитак **ПДВ-а** који сте платили као претходни порез, морате да имате важећи доказ да сте примили опорезива добра или услуге (рачун, увозна царинска декларација и др).

5.3 Износ претходног пореза

Ако можете да одбијете претходни порез у целости, износ који одбијате ће бити износ **ПДВ-а** приказан на **ПДВ** рачуну који добијате од добављача.

5.4 Пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза

Ако имате претходни порез који се односи и на промет ослобођен пореза без права на одбитак претходног пореза и на опорезив промет или промет ослобођен пореза са правом на одбитак претходног пореза, ви не можете да одбијете претходни порез у целости. У већини случајева, прилично је лако утврдити да ли су се добра или услуге у потпуности користиле за обављање опорезивог промета или промета без права на одбитак претходног пореза. Али у неким случајевима, мораћете да примените метод одбитка сразмерног дела пореза који је плаћен при набавци. У посебним случајевима и за износе претходног пореза који се не могу приписати одређеном промету, може се применити вредност вашег опорезивог промета у односу на вредност укупног промета.

Обрачунавање ПДВ-а на добра и услуге који се не користе за вршење делатности

5.5

ПДВ који је обрачунат за добра и услуге која не набављате за обављање пословне делатности, не сматра се претходним порезом и не можете га одбити. То подразумева порез који вам је зарачунат за добра или услуге:

- за личне потребе;
- које сте набавили за пословну делатност другог лица;
- које сте набавили за употребу која се односи на неку непословну делатност (став 2.6)

Може се десити да се нека добра и услуге користе само делимично у пословне сврхе. Најчешћи примери су:

- Телефонске услуге;
- Грејање и осветљење;
- Поправке, одржавање, опремање, итд. ако се зграда не користи само за обављање пословне делатности – на пример ако обављате посао од куће или ако живите изнад продавнице.

У овом случају, не можете да одбијете као претходни порез сав ПДВ који вам је зарачунат.

Трошкови смештаја и исхране запослених

5.6

а) Опште информације

Ако запосленом плаћате станарину, ПДВ плаћен том приликом не можете да одбијете и као претходни порез.

б) Трошкови исхране

Промет у кантини биће опорезив (можете да наплаћујете ПДВ) уколико је приликом набавке добара за кантину остварено право на одбитак претходног пореза.

ц) Трошкови смештаја

Када ви или ваши запослени идете на пословни пут, не можете да одбијете ПДВ плаћен за хотелски или сличан смештај, нити ПДВ који сте платили за трошкове исхране у ресторанима или сличним местима.

Закон о порезу на додату вредност чл. 4 став 5

5.7 Приватни смештај

Ако сте предузетник, партнер или директор, не можете да одбијете ПДВ плаћен за трошкове као што су поправка или одржавање приватног смештаја – чак и када предузеће има тај смештај у власништву и сноси трошкове. Али, ако се он делимично користи и у пословне сврхе – на пример, ако се просторија користи за састанке или је користите као канцеларију – можете одбити као претходни порез део ПДВ-а који вам је наплаћен.

5.8 ПДВ плаћен за добра и услуге набављене пре евидентирања за ПДВ

ПДВ плаћен за добра и услуге које сте купили пре евидентирања за ПДВ није претходни порез.

Међутим, када се евидентирате, ви можете да третирате тај ПДВ као претходни порез, уколико поседујете прихватљиве доказе и испуњавате услове који су доле назначени.

Можете да одбијете порез који је плаћен пре евидентирања само ако се он приписује опорезивом промету или промету који је ослобођен са правом на одбитак претходног пореза.

Пошто сте поднели пријаву за евидентирање за ПДВ, ПДВ плаћен за добра која сте купили или увезли може се третирати као претходни порез уколико су добра купљена за обављање ваше ПДВ активности. Ако сте раније поднели пријаву, не заборавите да од тада иде и ваша обавеза обрачунавања ПДВ-а.

Закон о порезу
на додату
вредност,
чл. 28 став 1

ПОРЕСКА ПРИЈАВА ЗА ПДВ И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕЗА

ПДВ пријава ће вам бити послата сваког пореског периода. Ви морате да попуните пријаву, доставите је Пореској управи и платите **ПДВ** који дугујете за тај период до датума назначеног на обрасцу.

Пореска управа (ПУ)

6.1

Пореска управа је одговорна за слање пореских пријава за ПДВ у правилним временским размацама свим евидентираним пореским обвезницима и примање попуњених пријава. Пореска управа чува доказе о уплатама пореза и врши повраћаје када је то потребно.

Када пишете или на било који начин контактирате Пореску управу, молимо вас да увек наведете ваш **ПДВ** евиденциони број.

6.2 Подношење пореских пријава за ПДВ (образац ППДВ)

Пореска управа ће вам редовно слати пореску пријаву за ПДВ, образац ППДВ. Морате да попуните сваку пријаву и пошаљете је надлежној филијали.

Такође, морате да платите доспели порез у потпуности преко банке.

Уколико нисте имали никакав промет током целог периода на који се односи пријава, и даље сте у обавези да попуните пријаву, напишете "0" у пољу 110, потпишете образац и пошаљете га Пореској управи до датума доспећа.

Уколико нисте примили пријаву или сте направили грешку на пријави, можете добити дупликат од Пореске управе.

Не заборавите да ако сте одсутни са места пословања, у обавези сте да проверите да ли су пореска пријава за ПДВ и уплате послати у право време.

6.3 Попуњавање пореске пријаве за ПДВ

Брошура "Пореска пријава за ПДВ" помоћи ће вам да тачно попуните ПДВ пријаву.

Приликом попуњавања пријаве, увек треба да проверите цифре како би се обезбедила математичка тачност пријаве. Видећете да ће вам та провера коју вршите приликом попуњавања пријаве помоћи да пријаву попуните у потпуности и тачно. Уколико из било ког разлога у поље треба да унесете негативан број, мора да буде јасно да је у питању негативан број, што се постиже стављањем знака минус испред.

Јасно попуните сва поља и тамо где је потребно наведите додатне информације. Не пишите ништа више на пријави.

Не заборавите да уколико сте наишли на проблем, можете да се јавите филијали Пореске управе. Ако нисте сигурни шта треба да урадите, у вашем је интересу да тражите савет на време.

Период утврђивања пореске обавезе

6.4

Период који обухвата пореска пријава се назива период утврђивања пореске обавезе. Ваша ПДВ пореска пријава и доспела уплата, морају да стигну до Пореске управе најкасније у року од 10 дана по истеку месеца или тромесечја. Уколико немате пореску обавезу за тај период, ипак ћете морати да пошаљете пријаву.

Уколико ваш промет прелази 20.000.000 динара, обавезни сте да подносите пријаву месечно.

Закасне, непотпуне или нетачне ПДВ пореске пријаве и уплате

6.5

а) Опште информације

Морате да пошаљете ПДВ пријаву и извршите уплату, уколико таква постоји, тако да она стигне до датума доспећа назначеног на пријави. Уколико то не учините, могу вам се обрачунати казна и камата.

Благовремене и тачно попуњене пријаве и уплате су најбољи начин да избегнете проблеме. Уколико вам се учини да би могао постојати проблем, најбоље би било да унапред објасните ситуацију Пореској управи.

б) Утврђивање пореске обавезе

Уколико не извршите уплату у целости, Пореска управа има овлашћење да обрачуна камату.

Рок за издавање решења је 5 година по истеку године у којој је требало обрачунати и платити порез.

Треба да ступите у контакт са вашом банком много пре датума доспећа уколико нисте сигурни колико ће трансфер трајати.

ц) Неизвршавање уплате

Уколико мислите да нећете бити у могућности да измирите своју ПДВ обавезу на време, требало би хитно да контактирате банку, вашег финансијског саветника и Пореску управу.

д) Неприлике

Пореска управа има овлашћење да наплати новац који јој дугујете уколико ви занемарите своју обавезу или одбијете да платите.

6.6 Уплате и повраћаји

Пореска управа ће извршити повраћај ПДВ-а уплаћивањем средстава на ваш банковни или пословни рачун. Зато морате да будете сигурни да су ваши подаци о евидентирању за ПДВ исправни. Уколико је дошло до неких измена, о томе морате да обавестите Пореску управу.

6.7 Неблаговремени повраћај

Пореска управа мора да вам одобри повраћај у случају прихватљивог захтева у року од 45 дана од дана пријема ПДВ пријаве. Али, ако ПУ мора да прикупи још неке информације у вези са вашим захтевом или ако мора да исправља грешке, рок од 45 дана се продужава док је у току прикупљање информација. Датум пријема вашег захтева биће евидентиран због компјутерске обраде.

ЕВИДЕНЦИЈЕ И ОБРАЧУНИ ЗА ПДВ

Сва лица која подлежу опорезивању морају да чувају рачуне и осталу документацију издату у складу са овим законом, као и одређену евиденцију и обрачуне. Чување ових пореских докумената је обавезно за све пореске обвезнике у периоду од 5 година од године на коју се евиденција односи.

Опште информације

7.1

а) Морате да чувате рачуне и остала документа, евиденцију и обрачуне за сва опорезива добра и услуге која примате или продајете у току обављања пословне делатности. Такође морате да водите евиденцију сваког промета који обавите. Сва ова евиденција мора да се ажурира и мора бити довољно детаљна да вам омогући да тачно обрачунате износ ПДВ-а који морате да платите или који имате право да добијете од Пореске управе (повраћај и рефракција).

Ова евиденција мора да се води на начин који ће инспекторима контроле у Пореској управи да омогући да лако провере износе које сте приказали у пореској пријави за ПДВ. Уколико ваша евиденција не испуњава услове наведене у Закону, Пореска управа има овлашћење да вам наложи да унесете све потребне измене. Евиденција мора бити у

складу са Правилником о облику, садржају и начину вођења евиденције о ПДВ (Сл. гласник 107/04) и она мора да буде у потпуности на располагању инспекторима контроле Пореске управе када је затраже.

б) Морате да водите евиденцију свих трансакција у вези са послом који обављате а које утичу на износ ПДВ-а који треба да платите или који можете да тражите као повраћај.

То подразумева:

- Сваки промет добара и услуга за који вам добављачи зарачунавају ПДВ;
- ПДВ који вам наплаћују продавци;
- Сав промет који обављате а који је ослобођен пореза;
- Износ накнаде за увоз, без ПДВ-а;
- ПДВ за увоз;
- Сва добра која сте извезли;
- Све поклоне или зајмове;
- Сва добра која стекнете или произведете у току свог пословања а која користите у личне или друге непословне сврхе;
- Све накнадне исправке пореске основице и пореза;
- Трошкове за пружене услуге, уколико су оне пружене без накнаде.

ц) Компјутерска евиденција. Евиденцију можете да водите и на компјутеру, дискети, CD-у, под условом да се може лако пренети у задовољавајући законски облик и бити на располагању на захтев Пореске управе. Уколико водите евиденцију на компјутеру, Пореска управа мора да има приступ тим информацијама и да буде у могућности да провери пословање и информације које се ту чувају. Они могу да траже помоћ од вас или било кога другог ко је задужен за рад компјутера или његов софтвер.

Уколико постоји ИТ (Information Technology) одељење, ви сте одговорни да то одељење Пореској управи стави на располагање евиденцију онда када инспектори желе да је виде. Обично се ово ради у седишту фирме.

д) **Контрола.** Уколико је ваше предузеће предмет појединачне контроле, контрола обично подразумева ПДВ рачун и осталу евиденцију која се односи на ПДВ.

Чување копија ПДВ рачуна

7.2

Морате чувати копије свих ПДВ рачуна које сте издали.

Правилник о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци (Сл. гласник 105/04)

Вођење евиденције о промету који обављате и утврђивање ваше пореске обавезе

7.3

Морате да водите евиденцију о сваком промету који обавите у току обављања делатности. То подразумева и сва пореска ослобођења. Ова евиденција мора да садржи све податке који морају бити приказани на ПДВ рачунима.

То би требало да вам омогући да припремите преглед пореске основице и доспелог пореза за период утврђивања обавезе.

Доказ за одбитак претходног пореза

7.4

а) Опште информације

Морате да чувате све рачуне које сте добили током пословања, и за промет који се опорезује по општој стопи и за промет који се опорезује по посебној стопи. Они се морају чувати на такав начин да их је, по датуму рачуна и имену продавца, могуће лако показати Пореској управи.

Не можете да користите рачун у чијем заглављу пише "предрачун" или "ОВО НИЈЕ ПОРЕСКИ РАЧУН" као доказ за одбијање претходног пореза. Само лице евидентирано за ПДВ вам може издати ПДВ рачун, којим стичете право на одбитак претходног пореза.

Постоје казне за неовлашћено издавање ПДВ рачуна. Ако примите

рачун од лица неевидентираниог за ПДВ и знајући то, искористите га за одбитак пореза, ви тиме правите прекршај.

Не би требало да имате проблема да сазнате да ли су ваши добављачи евидентирани за ПДВ. Ако сумњате или нисте сигурни у валидност ПДВ рачуна вашег продавца, можете да му тражите да вам покаже образац ПЕПДВ. Такође, на сајту Пореске управе могу се наћи подаци о евидентираним ПДВ обвезницима.

У вашем је интересу да добијете и сачувате ПДВ рачуне. Без њих нећете моћи да одбијете порез који сте претходно платили.

б) Набавке од велепродаје која ради по принципу «плати и носи»

Ако купујете добро у оваквој велепродаји, биће вам потребни ПДВ рачуни да поткрепе ваш захтев за одбитком претходног пореза.

ц) Увезена добра

Ви или ваш агент треба да обезбедите званични доказ о ПДВ-у за увезена добра. Овај доказ се користи у исту сврху као и ПДВ рачун добијен од евидентираниог добављача у Србији. Без њега нећете моћи да одбијете порез који вам је наплаћен.

ОСТАЛИ СЛУЧАЈЕВИ У КОЈИМА СЕ ЗАРАЧУНАВА ПДВ

Употреба добара или услуга у вашем пословању

8.1

Уколико употребљавате добра или услуге у вашем пословању која су настала или су стечена у самом пословању, ПДВ се не зарачунава, зато што не вршите промет. Међутим, употреба добара се сматра опорезивим прометом у сопствене сврхе ако:

- користите кола за која имате право на одбитак претходног пореза у неке друге сврхе (дајете часове возње, пружате такси услуге, или их издајете), или их дате неком другом;
- правите зграду (или ангажујете неког другог да прави зграду) за коју имате право на одбитак претходног пореза, и не намерава да у потпуности користите зграду у пословне сврхе.

Употреба добара или услуга у приватне сврхе

8.2

Када се добра која припадају вашем пословању користе за сопствене потребе ван пословања, онда ви вршите опорезив промет. Ово обухвата добра која сте ви сами произвели, као и добра из вашег магацина или остала пословна средства. Приватна употреба је ваша лична употреба пословних средстава. То подразумева и када било ко ван пословања користи пословна средства, као на пример запослени, рођак или пријатељ.

Овде су наведени неки чести примери када се користе пословна средства у приватне сврхе:

- ако користите добра која су у власништву предузећа за приватне (личне) сврхе;
- ако неке дате или позајмите неки предмет из вашег пословања;
- ако ваш запослени користи добра која су ваша пословна средства преко викенда или током празника.

Ако добра стално користите у приватне сврхе, тако да више нису пословна средства, овај промет је промет добара. Ако нема накнаде за промет, **ПДВ** се зарачунава на трошкове промета.

Ако је приватна употреба привременог карактера, онда је то промет услуга. Ако нема накнаде за овај промет, **ПДВ** се зарачунава на трошкове промета. Током било ког временског периода, ово је износ амортизације на добрима, плус сви остали трошкови који се односе на употребу добара. Када се услуге које су стечене у потпуно пословне сврхе користе у приватне сврхе или сврхе које нису пословне природе, онда ви вршите промет услуга и морате да обрачунате **ПДВ**.

Примери овакве врсте услуга су обично употреба софтвера, зграде, итд. у приватне сврхе.

8.3 Изгубљена добра

Овај део објашњава када се зарачунава порез ако су добра изгубљена, украдена или уништена:

- а) ако нисте испоручили добра, нема пореске обавезе;
- б) ако сте испоручили добра, постоји пореска обавеза;
- ц) ако су се добра изгубила на путу до вашег купца, а уговором се купац сматра одговорним за губитак који се може десити пре испоруке, постоји пореска обавеза;
- д) ако су се добра изгубила на путу до вашег купца, а уговором се ви

сматрате одговорним за губитак који се може десити пре испоруке, ви нисте извршили промет;

е) ако су оштећена добра предата осигуравајућем друштву под условима осигурања, не постоји пореска обавеза.

Добра продата за измирење дуга

8.4

Ако су пословна средства обвезника евидентираног за ПДВ продата да би се измирио дуг, обављен је промет.

а) Продаја добара путем јавног надметања

Особа која води јавно надметање мора да изда ПДВ рачун са свим обавезним елементима, што подразумева име, адресу и ПДВ број власника добара.

Особа која води јавно надметање не треба да буде евидентирана за ПДВ, пошто се промет врши у име евидентираног пореског обвезника.

б) Изузеци

Ова процедура обично не важи за продаје које врши:

- Ликвидатор. Ако фирма остаје у ликвидацији, иако њоме управља ликвидатор, продају ће вршити фирма. Фирма мора да обрачуна ПДВ.
- Старалац стечајне масе. Имовина лица у стечајном поступку је дата староцу стечајне масе, који онда наставља пословање у свом правцу и мора да обрачуна ПДВ.

ПРОМЕТ КОЈИ ВРШИ АГЕНТ ИЛИ КОЈИ СЕ ВРШИ ПОСРЕДСТВОМ АГЕНТА

9.1 Опште информације

Ви сте агент ако радите у нечије име или представљате неког другог («принципала») при уговарању промета добара или услуга. Промет који уговарате је или обављен од стране или за рачун принципала којег представљате. Коришћењем вас као агента, лица која представљате не могу избећи ни обавезу обрачунавања **ПДВ-а** на промет који обављају ни обавезу плаћања **ПДВ-а** за набавке.

Лица која настављају са пословањем за свој рачун понекад користе речи као што су “агент” или “агенција” кад описују начин трговања. На пример, дистрибутери и концесионари обично обављају промет за свој рачун, а агенције за запошљавање и путничке агенције обично нису агенти у свим активностима. С друге стране, они који обично тргују у својству принципала, као што су архитекте и адвокати, могу понекад уговарати промет као агенти за своје клијенте.

Да бисте били агент, морате се прво сложити са принципалом да радите у његово име кад је одређена трансакција у питању. То може бити писмени или усмени споразум, или једноставно произлази из начина на који ви и принципал обављате посао. У каквом год виду да постоји овај однос:

- Он мора бити јасно утврђен између вас и принципала, и ви морате бити у могућности да покажете Пореској управи да обављате трансакције за то лице а не тргујете за сопствени рачун;
- Ви нисте власник тих добара нити користите услуге које сте примили или пружили за принципала;
- Ви не мењате природу или вредност промета добара или услуга које то лице обавља са трећим лицем.

Како су агенти укључени у ПДВ

9.2

Као агент, ви сте обично укључени у барем два одвојена промета у различито време:

- промет који се обавља између принципала и трећег лица; и
- промет сопствених услуга лицу које заступате и за који наплаћујете провизију или таксу. Уобичајена ПДВ правила се примењују на ваше услуге као агента.

Веома је важно да направите разлику између промета услуга који ви, као агент, сами обављате и промета који уговарате за принципала.

Агент који ради у име принципала

9.3

Понекад можете да као агент имате мању улогу у трансакцији и једноставно упознате вашег принципала са потенцијалним купцима или набављачима (трећим лицима). Некада се може десити да имате још већу улогу. Можда примате или испоручујете добра, држите залихе за принципала, или вршите или примате уплату. Међутим, уколико се издавање рачуна за обављени промет врши између принципала и купца, једини промет који се опорезује који ви вршите ће бити пружање ваших услуга принципалу.

Агент коју послује у своје име

9.4

Понекад вама принципал даје овлашћења да склапате уговоре са трећим лицима у њихово име. У том случају, нарочито ако ваш принципал

жели да остане неименован или анониман, можете примати и издавати рачуне у своје име за промет о којем се ради.

У смислу трговине, трансакција коју ви као агент уговорите остаје између вашег принципала и трећег лица. Али ако издате рачун у своје име за промет добара који уговорите за вашег принципала, онда само у **ПДВ** сврхе та трансакција се мора третирати као да је у питању промет који сте ви обавили и који је вама обављен.

Ако сте агент који уговара промет услуга, и ви и добављач сте евидентирани за **ПДВ**, а промет је опорезив, можете себе сматрати неким ко и прима и пружа те услуге. Уколико то учините, сматра се да радите у своје име и у оквиру Закона о **ПДВ**-у као и агент који уговара промет добара.

У оба случаја, ви сте обавезни да обрачунате **ПДВ** на промет добара или услуга, као и на промет који ви обављате вашем принципалу. Али, такође можете да одбијете као претходни порез **ПДВ** који вам је наплаћен за промет који вам је обављен. Пошто не мењате природу ни вредност промета вашег принципала, износ **ПДВ**-а који желите да одбијете ће обично бити једнак пореској обавези коју ви обрачунате за такав промет.

Не можете да одбијете претходни порез по овој процедури пре обрачунавања одговарајућег **ПДВ**-а. Морате да наведете износ накнаде у **ПДВ** евиденцији и на пореској пријави **ПДВ** као промет који сте ви и обавили и који је вама обављен.

Веома је важно запамтити да **ПДВ** третман промета који уговарате не утиче на вашу обавезу да обрачунате **ПДВ** на промет услуга који ви обављате вашем принципалу.

9.5 Евидентирање агената за ПДВ

Уколико сте агент, морате бити евидентирани за **ПДВ** уколико ваш промет прелази 2.000.000 динара. Ваш промет подразумева износ накнаде услуга које пружате принципалу и накнаде било ког промета за који се сматра да га ви обављате тиме што наступате у своје име.

ЕВИДЕНТИРАЊЕ ЗА ПДВ

Ко треба да се евидентира за ПДВ

10.1

Ако у пословању вршите промет чији износ премашује 2.000.000 динара у било ком периоду од 12 месеци, онда сте у обавези да се евидентирате за ПДВ. Ако сте премашили праг потребан за евидентирање у претходних 12 месеци, морате да се евидентирате за ПДВ у Пореској управи пре истека првог рока за подношење пореске пријаве за ПДВ. Ако започињете пословање током календарске године и ако ће ваш промет премашити 2.000.000 динара, онда се морате евидентирати пре истека првог рока за подношење пореске пријаве за ПДВ.

Можете да се и добровољно евидентирате за ПДВ, иако не премашујете утврђен праг од 2.000.000 динара. Ако ваш промет премашује 1.000.000 динара у последњих 12 месеци или очекујете да ће премашити тај праг у наредних 12 месеци можете добровољно да се пријавите за ПДВ. Образац за евидентирање се мора поднети Пореској управи до 15. јануара текуће године. Ако се добровољно евидентирате за ПДВ, остаћете евидентирани у периоду од најмање 2 календарске године.

Можете да будете избрисани из евиденције за ПДВ после 2 године, ако је ваш промет у претходних 12 месеци опао испод износа утврђеног прага. Из евиденције за ПДВ се морате избрисати пре 15. јануара.

Ако сте страни држављанин са привременим или сталним пословањем у овој земљи, треба да будете евидентирани за ПДВ. Ако намеравате да сарађујете у вршењу промета и учествујете у заједничком пословном подухвату, овим се може конституисати партнерство, које би било нов и одвојен ентитет у смислу ПДВ-а. Нарочито се препоручује да прво утврдите вашу ПДВ позицију у Пореској управи.

10.2 Како се евидентирати за ПДВ?

Да бисте се евидентирали за ПДВ, треба да попуните образац »Пријава за евидентирање обвезника пореза на додату вредност« (образац ЕППДВ), и доставите га лично или преко овлашћеног лица, или пошаљете препоручено поштом Пореској управи. Пореска управа ће вам издати потврду о извршеном евидентирању за ПДВ и тада постајете обвезник ПДВ-а. Пријаве за евидентирање се примају и обрађују у 55 филијала Пореске управе. Информацију којој филијали припадате можете добити у вама најближој Пореској управи.

➔ Где могу да се набаве образци пријаве за евидентирање?

Образац ЕППДВ можете добити на шалтерима Пореске управе. Такође, овај образац можете преузети са сајта Пореске управе.

ПРОМЕНА ПОДАТАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИОНЕ ПРИЈАВЕ ЗА ПДВ

Ваше евидентирање за ПДВ се пре свега заснива на подацима које нам дате у време регистровања. Морате писмено да обавестите о свим изменама тих података одговарајућу ПДВ филијалу Пореске управе. У супротном, то ће се сматрати кршењем закона за које су предвиђене казне.

Промене које захтевају брисање из евиденције ПДВ

11.1

Свака од доле наведених измена захтева брисање из евиденције:

- а) Предузеће је затворено;
- б) Предузеће је продато;
- ц) Предузетник улази у партнерство са још једним или више лица;
- д) Партнерски однос престаје, али један од бивших партнера постаје предузетник у послу;
- е) Компанија се уједињује да преузме посао који су претходно обављали предузетник или некорпорирано удружење, као што је партнерство, клуб, итд;
- ф) Опорезив промет престаје из било ког разлога.

Дужни сте да писмено обавестите Пореску управу о било каквим изменама у року од 15 дана, наводећи ПДВ ПИБ и датум када је измена наступила.

Може се десити да будете кажњени ако у предвиђеном року не обавестите ПУ о било којим од горе наведених измена.

11.2 Промене које захтевају измену података у евиденцији за ПДВ

Било која од следећих измена захтева измену евиденције ПДВ:

- а) Промена имена или имена предузећа, или имена односно адресе партнера у предузећу;
- б) Промена састава партнерства, када један или више бивших партнера остаје у партнерству;
- ц) Промена адресе седишта фирме где се посао обавља;
- д) Промена статуса од друштва са ограниченом одговорношћу у друштво са неограниченом одговорношћу, или обрнуто;
- е) Измена броја банковног пословног рачуна.

Пошто је за обраду измена о методи повраћаја понекад потребно неколико дана, требало би да оставите довољно времена да се та измена обави. Запамтите да свако закаснело обавештење може довести до тога да се повраћај изврши по већ установљеном договору.

Морате писмено да обавестите Пореску управу у року од 15 дана од дана настанка измене, наводећи евиденциони број (ПДВ ПИБ) и датум када је измена настала. Ваш ПДВ ПИБ се неће променити због ових измена.

11.3 Смрт, несолвентност или немогућност плаћања

У случају смрти предузетника или партнера у предузећу, или у случају стечајног поступка или немогућности плаћања, лице које наставља обављање делатности мора обавестити Пореску управу о томе. Потребно је објаснити природу немогућности плаћања. Слично томе, када неко преузима посао друштва са ограниченом одговорношћу, то лице мора да обавести Пореску управу о датуму када су постали одговорни и околностима у којима су преузели посао.

11.4 Пренос целокупног предузећа или дела предузећа

Ако продајете предузеће у потпуности или само део предузећа или вршите пренос на друго правно лице, онда се пренос ваших пословних средстава не сматра увек прометом у ПДВ сврхе. Уколико је ово случај, не смете да издате ПДВ рачун за доспели порез и нови власник не може одбити порез на ту трансакцију као претходни порез.

Овај део описује процедуре за отклањање неспоразума у вези са ПДВ-ом који постоје између вас и Пореске управе.

Уколико се не слажете са решењем Пореске управе можете да захтевате од одговарајуће ПДВ филијале да га поново размотри. Ово нарочито треба да учините ако можете да пружите више информација или ако постоје чињенице за које сматрате да нису у потпуности узете у обзир. Пореска управа тежи да решава спорове сагледавајући све логичне могућности на локалном нивоу. Ова процедура вас не лишава права да се жалите суду.

Администрирање ПДВ-а

Овај део објашњава како су организоване филијале задужене за ПДВ и како контролишу предузећа за која су одговорна. Овај део нарочито објашњава сврху теренске контроле коју врше инспектори ваше филијале надлежне за ПДВ и како да се припремите за те контроле.

Филијале задужене за ПДВ

Филијале су одговорне за обраду ПДВ-а на локалном нивоу и за пружање савета евидентираним лицима из њихове области. Њих контролишу директори филијала Пореске управе.

ПДВ филијале Пореске управе вам могу пружити савете о већини питања везаним за ПДВ и пружити информације путем ПДВ публикација. Ако желите лично да посетите филијалу ради разговора о конкретном проблему, најбоље би било да прво позовете телефоном. Било да позовете телефоном или се обратите писменим путем увек наведите ваш ПДВ ПИБ.

Теренска контрола

С времена на време инспектор Пореске управе ће доћи у контролу у седиште ваше фирме. Инспектор ће извршити преглед ваше пословне евиденције, методе, просторије и дати вам смернице. Разлог за ово је да се осигура да је тачан порез обрачунат у право време. Ми не желимо да наплатимо ни више ни мање него што је ваша обавеза. Време када инспектор дође у контролу зависиће од величине и комплексности вашег предузећа и вашег претходног испуњавања обавеза. Чешће ће се контролисати предузећа која закасне са плаћањем, слањем пореске пријаве или у случају нетачне пореске пријаве. Стога је у вашем интересу да ваша пореска пријава буде тачна од почетка. Циљ инспектора је да спроведе своје дужности а да вас тиме што мање узнемири. За мала предузећа контрола може да траје само неколико сати – а за сложена предузећа може да траје два или више дана.

Пре контроле заједнички ћемо се договорити о датуму и сату контроле. Повремено можемо доћи без најаве. Један од разлога због којег се ово ради је да се види свакодневно пословање предузећа.

У току контроле инспектор ће:

- Да са вама разговара о различитим аспектима вашег пословања;
- Назначити колико ће посета трајати;
- Извршити преглед пословне евиденције предузећа.

На крају контроле инспектор ће да прегледа обављен посао, разговара о проблему који се јави и одлучити шта ће се радити убудуће. Тамо где се открије грешка, инспектор ће описати како ће се извршити исправка, договорити се о исправци када год је то могуће, и рећи вам како можете захтевати поновно разматрање или се жалити на одлуку у случају да се не слажете.

Ево шта можете да урадите како би се контрола једноставно одвијала:

- Раније да нас обавестите о разлозима за битним променама у порезу или обавези коју сте исказали. Ово би требало да урадите тако што ћете писати вашој филијали надлежној за ПДВ. Ажурирајте евиденцију и уплате. Обезбедите нам податке и објашњења која тражимо од вас;
- Питајте нас ако нисте сигурни о било којој ствари у вези са порезима. Наравно да нећемо имати времена да погледамо све аспекте ваше евиденције и пословања, тако да не претпостављамо да тачно обрачунавате порез на све само зато што нису нађене грешке. Стога је у вашем интересу да питате ако сте несигурни;
- Помогнете нам да разумемо ваше предузеће и евиденцију; и
- Одговорите на питања у назначеном року.

Савети о питањима из области Пореза на додату вредност

Инспектори Пореске управе даће све од себе да вам помогну. Међутим, треба да знате да они неће бити одговорни за савет који вам дају, осим уколико им све чињенице које се односе на ваше питање нису презентоване. У случају да је постављено питање чији одговор се не налази у неком од лифлета, ваш захтев за савет и одговор се дају писмено.

Сарадња са Пореском управом

Сви инспектори треба да обаве своје дужности на пристојан и разуман начин и у сарадњи са предузећем. Ако буде неопходно, инспектори ће моћи да употребе своја законска овлашћења да обаве своје дужности. Ова овлашћења су предвиђена законом.

У ово спада овлашћење да се уђе и изврши преглед просторија, изврши преглед пословне евиденције и узме узорак.

Ако сматрате да је инспектор прекорачио своја овлашћења или се понашао неприкладно, можете да тражите објашњење. Ако нисте задовољни и хоћете да се жалите, најдиректнији начин је да напишете писмо одговорном руководиоцу у вашој филијали. Он или она ће прегледати вашу жалбу и обавестити вас о исходу.